

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення проведення конкурсів та удосконалення порядку вступу, проходження, припинення державної служби»

1. Мета

Проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення проведення конкурсів та удосконалення порядку вступу, проходження, припинення державної служби» (далі – проєкт Закону) підготовлено НАДС з метою удосконалення порядку вступу, проходження та звільнення з державної служби, а також для відновлення конкурсів на зайняття посад державної служби відповідно до індикаторів 1.2 та 1.3 Плану України на 2024-2027 роки, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 року № 244-р, (далі – План України).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Планом України передбачена Реформа 2 «Процедура відбору на державну службу». Реалізація цієї реформи передбачає виконання двох заходів з такими результатами виконання:

1) індикатор 1.2: набрання чинності змінами до законодавства щодо удосконалення порядку вступу, проходження та звільнення з державної служби – набрання чинності законодавства (включаючи підзаконні нормативно-правові акти), яким передбачено удосконалення порядку вступу, проходження та припинення державної служби. Зазначене законодавство має відповідати принципам державного управління ОЕСР (SIGMA), що стосуються процедур добору на основі професійних компетентностей;

2) індикатор 1.3: відновлення набору на державну службу з урахуванням професійних компетентностей – відновлення відбору на зайняття вакантних посад з урахуванням професійних компетентностей для всіх державних службовців здійснюватиметься поступово в три етапи: 1) на посади державної служби категорії «А»; 2) на посади державної служби категорії «Б» (на підконтрольній Україні території, де не ведуться бойові дії); 3) на посади державної служби категорії «В» (на підконтрольній Україні території, де не ведуться бойові дії).

Строк виконання індикатора 1.2 спливає у *третьому кварталі 2025 року*, а індикатора 1.3 – у *третьому кварталі 2026 року*.

Для пришвидшення подання необхідного законодавства об'єднано напрацьовані законодавчі зміни та розроблено проєкт Закону, який містить:

- удосконалені норми Закону України «Про державну службу» (далі – Закон), зокрема в частині оновлення конкурсної процедури;

- зміни до статей 9 та 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» щодо відновлення проведення конкурсів на зайняття посад державної служби та їх етапності.

3. Основні положення проєкту акта

До проєкту Закону включені зміни до Закону, що містять оновлені та уточнюючі положення щодо конкурсних процедур, кар'єрного просування державних службовців і припинення державної служби, а також норми про поступове проведення конкурсів на посади державної служби, посади в органах місцевого самоврядування, посади керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, комунальних підприємств, установ, організацій, на які призначено осіб без проведення конкурсів відповідно до частини п'ятої статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану».

Проєкт Закону передбачає:

- положення щодо відновлення конкурсів на посади державної служби відповідно до Плану України;
- строки оголошення та проведення конкурсів на посади, на які призначено осіб під час дії воєнного стану без конкурсу;
- повноваження суб'єкта призначення приймати рішення щодо продовження проходження служби державними службовцями та посадовими особами місцевого самоврядування, призначеними без конкурсу (для збереження часу та бюджетних ресурсів, а також та збереження кадрового потенціалу (професійних та патріотичних осіб) на державній службі);
- можливість призначення без конкурсного відбору, обов'язковість якого передбачена законом, на посади державної служби, посади в органах місцевого самоврядування посади керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, комунальних підприємств, установ, організацій, що знаходяться на територіях, де ведуться бойові дії;
- впровадження нових сучасних інструментів управління персоналом на державній службі, зокрема, кадровий і кандидатський резерв, адаптація державного службовця, внутрішній конкурс, спрямованих на прийняття ефективних управлінських рішень;
- запровадження механізмів кар'єрного просування державних службовців, шляхом застосування можливості переведення на вищі посади державної служби в межах категорії посад протягом одного року після отримання відмінної оцінки за результатами щорічного оцінювання;
- запровадження пріоритету ветеранів і ветеранок при вступі на посади державної служби, за умови рівної професійної компетентності кандидатів;
- закріплення політичної неупередженості, політичної нейтральності та підвищення професіоналізму Комісії з питань вищого корпусу державної служби;
- скасування звільнення з посади державної служби за одну негативну оцінку;
- уточнення критеріїв звільнення державного службовця, призначеного на державну службу на умовах контракту (стаття 31⁻¹ Закону);
- виключення зайвих та нікчемних (таких, що неможливо реалізувати) положень стосовно контрактів про проходження державної служби;
- уточнення термінології Закону, а також включення до Закону базових положень застосування інформаційної системи управління людськими

ресурсами в державних органах;

– інші зміни, спрямовані на однозначне розуміння і впровадження положень Закону, а також на покращення якості процедур вступу, проходження і припинення державної служби.

В цілому законопроект спрямований на розбудову професійної державної служби, удосконалення конкурсної процедури на зайняття посад державної служби, процедур просування та звільнення, та їх узгодження з принципами державного управління ОЕСР (SIGMA), а також на відновлення конкурсів відповідно до Плану України.

4. Правові аспекти

Конституція України.

Закон України «Про державну службу».

Закон України «Про правовий режим воєнного стану».

Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування».

План України на 2024-2027 роки, схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 року № 244-р.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує висловлення позиції Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні, Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, Всеукраїнською асоціацією громад, Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України», Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад», Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад».

7. Оцінка відповідності

Проект акта не містить положень, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У проекті акту відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків.

Проект акта не містить положень, які містять ознаки чи створюють підстави для дискримінації.

У проекті акта відсутні положення, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Проект акта містить положень, які стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Проект акта потребує проведення цифрової експертизи Міністерством

цифрової трансформації України

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту Закону матиме позитивний вплив на державних службовців та кандидатів на зайняття відповідних посад державної служби, оскільки удосконалить конкурсні процедури, зміцнить сталість та стабільність проходження державної служби, а також надасть інструменти керівникам державної служби приймати більш ефективні управлінські рішення.

Вплив на ключові інтереси усіх заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Кандидати на зайняття посад державної служби	Прозорі та ефективні конкурсні відбори, кадровий та кандидатський резерви	Оптимізовано перелік документів, які подаються для участі у конкурсі. Забезпечено можливість включення до кадрового і кандидатського резерву, що, в свою чергу, надає успішним кандидатам додаткові можливості для вступу на державну службу.
Державні службовці	Можливість кар'єрного просування, чіткі та зрозумілі умови проходження служби. Сталість та стабільність проходження служби	Проєкт акта забезпечить можливість найкращим державним службовцям перейти на вищу посаду без проходження конкурсу. Також, він дасть можливість державним службовцям вступати на інші, зокрема вищі посади державної служби за результатами спрощеної процедури - внутрішнього конкурсу. Крім того, проєкт акта містить низку уточнюючих норм, що призведе до кращого розуміння термінології Закону та умов застосування його положень протягом проходження служби. За умови успішного проходження служби – залишення на посаді без обов'язкового проведення конкурсу.
Службовці місцевого самоврядування	Сталість та стабільність проходження служби	За умови успішного проходження служби – залишення на посаді без обов'язкового проведення конкурсу.

**Голова Національного агентства
України з питань державної служби**

Наталія АЛЮШИНА

11 лютого 2025 року